

efter at vi nylig have haft Lejlighed til at beskæftige os saa indgaende med Jærnbane-administrationen — og jeg tror ikke, at det vilde være til Gavn for Udviklingen, om en saadan Administration med enevældige og bureaukratiske Tendenser blev Herre over, hvor Jærnbaner skulle anlægges omkring i Landet. Vi kende fra Jærnbanediskussioner her, hvor mangfoldige Hensyn der kan være at tage til vedkommende Egne, til de forskellige Kommuner og Købstæder og til den almindelige Trafik for at være blot nogenlunde retfærdig ved Uddelingen af Jærnbane-koncessioner. Jeg er tilbøjelig til at tro, at dette Ting er et fuldkommen saa godt Forum til at afveje alle disse Hensyn, som Jærnbaneadministrationen vilde være. Jeg er ikke ganske sikker paa, at der i det hele taget vilde være bundet noget stort ved, at denne Sag kom over i Administrationens Hænder. Jeg skal imidlertid lade dette Spørgsmaal ligge eller skal i hvert Fald ikke gøre meget ud af det, idet jeg erkender, at der meget vel under andre Omstændigheder kunde være Tale om at optage Sagen til Drøftelse med den ærede Minister, men som de politiske Forhold ere for Djæbliffet, er det ganske ubetimeligt, om dette Ting vilde tilbyde Ministeren, at paa et Omraade, hvor Rigsdagen hidtil har været Herre, maa han nu færdes ugenert, som han kan komme ud af det med sin Jærnbaneadministration. Det var det ene Punkt, hvor Mindretallet ikke kan følge Ministeren, og for saa vidt paa dette Spørgsmaal ogsaa den ærede Ordfører, der jo i hvert Fald principielt kan følge Ministeren i at give Administrationen en saadan Myndighed. Men endnu mere forundret maa jeg sige, at jeg er bleven ved at se Lovforslagets § 8. Jeg maa tilstaa, at jeg har noget ondt ved at tro, at Ministeren har fremsat denne Paragraf i fuldt Alvor. Den ærede Minister veed dog fuldt saa vel som nogen anden, at det, Jærnbaneanlægene i de sidste Aar ere strandede paa, er Pengespørgsmaalet. Jærnbaner, som ellers ere fuldt modne til at anlægges, ligge nu og vente paa Afgørelsen af det Spørgsmaal, hvor vi skulle faa Pengene fra, og Ministeren veed, at saadanne Forslag, som ellers ere særdeles vel begrundede, ikke ere gaaede igennem, blot fordi Rigsdagen eller fornemmelig dette Ting ikke har villet indlade sig paa at lade optage Statslaan dertil. Naar den ærede Minister nu altsaa maa vide, at f. Eks. Rystbanen, som i mange Maader er saa vel motiveret, kun ligger, som den ligger, fordi man ikke har villet give Regeringen Statslaan til at gøre dette Anlæg for, maa jeg dog sige, at det for-

bavser mig, at den højtærede Minister, efter at have gjort den Erfaring ved en enkelt Jærnbane, kan tro, at dette Ting vil give ham en ganske almindelig Bemyndigelse til at give Tilskud til Jærnbaner omkring i hele Landet saaledes, som han kan blive enig om det med sin Administration, og tillige maa optage Statslaan dertil. Jeg har lidt vanskeligt ved at tro, at den højtærede Minister har kunnet fremsætte denne Paragraf med nogen alvorlig Tro paa, at den kunde gaa igennem i dette Ting. Jeg ser ogsaa med Tilfredsstillelse, at dette Stykke for den ærede Ordfører og hans Venner, som jo ellers have nogen Tendens til at imødekomme den højtærede Minister, dog har været for stift. Det glæder mig. Der synes jo altsaa under den almindelige Tilbøjelighed til at give Køb baade her og der dog at være en vis Grænse, som ærede Medlemmer ikke kunne komme ud over. Om de en anden Gang kunde komme til at slippe over en saadan Grænse, skal jeg ikke sige noget om — jeg glæder mig altid over den Sol, der skinner, og det glæder mig som sagt at se, at her er en Fordring fra den højtærede Minister, som har været end ogsaa det ærede Medlem fra Rystøbing (Clausen) og hans Venner for stiv. Naar jeg er saa absolut og bestemt en Modstander af § 8, d. e. Regeringens fri Raadighed til at optage Statslaan paa de Vilkaar, som foreslaas i Lovforslaget, er det for det første af de Hensyn, som den ærede Ordfører fremførte, men min Stilling er tillige motiveret hved den Tilstand, hvori vi i det hele taget befinde os over for den højtærede Regering. Jeg maa sige, at det vidner om en højt udviklet Frejdighed hos den høje Regering, at den kan tro, at den i dette Djæbliff, hvor den om en Maanedes Tid, som den plejer at gøre, vil disponere ugenert over utalte Millioner uden dette Tings Samtykke, kan tro, at dette Ting vil være oplagt til at give Ministeriet carte blanche til at optage Statslaan til Formaal, som Ministeriet selv fastsætter, til Jærnbaneanlæg, som dette Ting ikke faar noget med at gøre. Det vidner om, at den højtærede Regering har en meget stor Tillid til den Udvikling, der er foregaaet i de senere Aar, men det forekommer mig dog, at denne Tillid her er bleven noget for stærk. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den højtærede Minister ved at fremsætte en saadan Fordring, hvis han har gjort det i den Tro, at han kunde føre den igennem, har rejst en noget for stærk Mis-tanke mod dem, man plejer at kalde Ministeriets Venner af nyere Dato. Det kaster en Mistanke over ærede Medlemmer, naar